

Nr 100.

Ankom till Riksdagens kansli den 9 maj 1911 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af den under Starby kungsladugård i Östergötlands län hörande utjorden Djurängen nr 1 eller Herrängen.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 10 mars 1911 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 137, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva,

att den under Starby kungsladugård hörande kronolägenheten Djurängen nr 1 eller Herrängen, en utjord, i Helgona socken af Östergötlands län må — efter afskiljande från densamma af den östra ägolotten, innefattande de å en i statsrådsprotokollet omförmäld karta med nr 35—52 samt del af nr 1 och 67 betecknade ägofigurer — å offentlig auktion under de i kungl. brefvet den 29 maj 1874 omförmälda villkor till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1913, äfvensom

att berörda östra ägolott må upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll i detta ärende anfört följande:

»Den i Östergötlands län belägna Starby kungsladugård är på arrende upplåten i flera särskilda arrendelotter för arrendeafgifter sammanlagdt öfverstigande 600 kronor om året. En af dessa arrendelotter består af kronolägenheten Djurängen n:r 1 eller Herrängen, en utjord, i Helgona socken af nyssnämnda län. För denna lägenhet utgår arrendetiden den 14 mars 1913 och har med anledning däraf uppskattningsförrättning hållits å lägenheten under år 1910. Vid denna förrättning hafva uppskattningsmännen väckt förslag om lägenhetens försäljning.

Med anledning häraf har domänstyrelsen i skrifvelse den 10 februari 1911 underställt detta ärende Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver nämnda förrättning, jämte öfriga till ärendet hörande handlingar, bland dem en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1909 öfver lägenheten upprättad karta med beskrifning.

Af handlingarna inhämtas, bland annat, följande.

Lägenheten, som är belägen omkring 1,8 mil från stamegendomen och 0,4 mil från Skeninge, innehåller en areal af 17 hektar 34,2 ar samt är bebyggd med kronan tillhörande boningshus, bod, ladugård, svin- och hemlighus, samtliga i godt skick, samt källare i fullt försvarligt skick.

Uppskattningsmännen hafva, enär kronan påtagligen icke kunde äga någon fördel i att bibehålla lägenheten, föreslagit densamma försäljning vid arrendetidens slut och förordat att till bildande af eget hem måtte för sig försäljas den obebyggda åt öster liggande delen af lägenheten, som å kartan betecknats med ägofigurerna nr 35—52 samt del af nr 1 och till hvilken lott spekulanter sannolikt skulle stå att finna.

Sedan extra landtmätaren J. Stånggren i hufvudsaklig öfverensstämmelse härmed uppgjort förslag till ägostyckning af lägenheten, enligt hvilket hufvuddelen skulle omfatta ägofigurerna nr 2—34, 53—65, 66 och 68 samt delar af nr 1 och 67 om tillhoppa 12 hektar 86,3 ar, däraf 12 hektar 69,7 ar åker, tomt och åkerren samt 16,6 ar impediment, och den andra delen ägofigurerna nr 35—52 och delar af nr 1 och 67 om 4 hektar 47,9 ar, däraf 4 hektar 42,6 ar åker och åkerren samt 5,3 ar impediment.

De bägge försäljningsdelarna hafva saluvärderats, hufvuddelen till 9,500 kronor, däraf 500 kronor utgörande af arrendatorn oredovisadt nybyggnadsbidrag, och den östra delen till 2,200 kronor. För den händelse försäljning ej komme till stånd, hafva samma delar arrendevärderats till respektive 345 kronor och 105 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förmält sig icke finna något skäl för bibehållande af lägenheten i kronans ägo samt hemställt,

att lägenheten efter undergången ägostyckning i enlighet med nyssnämnda förslag, måtte utbjudas till försäljning.

För egen del har domänstyrelsen tillstyrkt försäljningen af berörda lägenhet, därvid den västra delen eller hufvudlotten borde försäljas å offentlig auktion.»

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och hemställer alltså,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 9 maj 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
